Repertoriul jurisprudenței

ORDONANȚA CURȚII (Camera a zecea)

1 februarie 2017 [1]

„Recurs — Articolul 181 din Regulamentul de procedură al Curții — Acțiune în despăgubire — Actul de aderare a Republicii Croația la Uniunea Europeană — Angajamente referitoare la o strategie de reformă judiciară — Crearea funcției de executor judecătoresc, urmată de eliminarea acesteia — Prejudiciu suferit de persoanele numite în calitate de executori judecătorești — Monitorizare lipsită de culpă a angajamentelor Republicii Croația efectuată de Comisia Europeană — Respingerea acțiunii — Recurs în parte vădit inadmisibil și în parte vădit nefondat”

În cauza C-239/16 P,

având ca obiect un recurs formulat în temeiul articolului 56 din Statutul Curții de Justiție a Uniunii Europene, introdus la 25 aprilie 2016,

Ante Šumelj, cu domiciliul în Zagreb (Croația),

Dubravka Bašljan, cu domiciliul în Zagreb,

Đurđica Crnčević, cu domiciliul în Sv. Ivan Zelina (Croația),

Miroslav Lovreković, cu domiciliul în Križevci (Croația),

Drago Burazer, cu domiciliul în Zagreb,

Nikolina Nežić, cu domiciliul în Zagreb,

Blaženka Bošnjak, cu domiciliul în Sv. Ivan (Croația),

Bosiljka Grbašić, cu domiciliul în Križevci,

Tea Tončić, cu domiciliul în Pula (Croația),

Milica Bjelić, cu domiciliul în Dubrovnik (Croația),

Marijana Kruhoberec, cu domiciliul în Varaždin (Croația),

Davor Škugor, cu domiciliul în Sisak (Croația),

Ivan Gerometa, cu domiciliul în Vrsar (Croația),

Kristina Samardžić, cu domiciliul în Split (Croația),

Sandra Cindrić, cu domiciliul în Karlovac (Croația),

1 — Limba de procedură: croata.

Sunčica Gložinić, cu domiciliul în Varaždin,

Tomislav Polić, cu domiciliul în Kaštel Novi (Croația),

Vlatka Pižeta, cu domiciliul în Varaždin,

reprezentați de M. Krmek, odvjetnik,

recurenți,

cealaltă parte din procedură fiind:

Comisia Europeană, reprezentată de S. Ječmenica și de G. Wils, în calitate de agenți, cu domiciliul ales în Luxemburg,

pârâtă în primă instanță,

CURTEA (Camera a zecea),

compusă din doamna M. Berger (raportor), președinte de cameră, și domnii A. Borg Barthet și E. Levits, judecători,

avocat general: domnul Y. Bot,

grefier: domnul A. Calot Escobar,

având în vedere decizia de a se pronunța prin ordonanță motivată, în conformitate cu articolul 181 din Regulamentul de procedură al Curții, luată după ascultarea avocatului general,

dă prezenta

Ordonanță

1 Prin recursul formulat, domnul Ante Šumelj, doamnele Dubravka Bašljan și Đurđica Crnčević, domnii Miroslav Lovreković și Drago Burazer, doamnele Nikolina Nežić, Blaženka Bošnjak, Bosiljka Grbašić, Tea Tončić, Milica Bjelić și Marijana Kruhoberec, domnii Davor Škugor și Ivan Gerometa, doamnele Kristina Samardžić, Sandra Cindrić și Sunčica Gložinić, domnul Tomislav Polić și doamna Vlatka Pižeta solicită anularea Hotărârii Tribunalului Uniunii Europene din 26 februarie 2016, Šumelj și alții/Comisia (T-546/13, T-108/14 și T-109/14, denumită în continuare „hotărârea atacată”, EU:T:2016:107), prin care acesta a respins acțiunile lor prin care solicitau repararea prejudiciului pe care l-ar fi suferit ca urmare a comportamentului culpabil al Comisiei Europene cu ocazia monitorizării de către aceasta a respectării de către Republica Croația a angajamentelor de aderare.

I. **Dreptul Uniunii**

2 Articolul 36 din Actul privind condițiile de aderare la Uniunea Europeană a Republicii Croația, precum și adaptările la Tratatul privind Uniunea Europeană, la Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene și la Tratatul de instituire a Comunității Europene a Energiei Atomice (JO 2012, L 112, p. 21, denumit

în continuare „Actul de aderare”), anexat la Tratatul între statele membre ale Uniunii Europene și Republica Croația privind aderarea Republicii Croația la Uniunea Europeană (JO 2012, L 112, p. 10, denumit în continuare „Tratatul de aderare”), prevede:

„(1) Comisia monitorizează îndeaproape toate angajamentele asumate de Croația în contextul negocierilor de aderare, inclusiv cele care trebuie îndeplinite înainte de sau până la data aderării. Monitorizarea de către Comisie constă în tabele de monitorizare actualizate periodic, dialogul din cadrul Acordului de stabilizare și de asociere între Comunitățile Europene și statele membre ale acestora, pe de o parte, și Republica Croația, pe de altă parte […], misiuni de evaluare *inter pares*, programul economic de preaderare, notificări bugetare și, dacă este cazul, scrisori de avertizare timpurie adresate autorităților croate. În toamna anului 2011, Comisia prezintă Consiliului și Parlamentului European un raport privind progresele înregistrate. În toamna anului 2012, Comisia prezintă Consiliului și Parlamentului European un raport complet de monitorizare. În cadrul procesului de monitorizare, Comisia se bazează, de asemenea, pe informațiile furnizate de statele membre și ia în considerare contribuțiile organizațiilor internaționale și civile, după caz.

Monitorizarea de către Comisie se concentrează în special asupra angajamentelor asumate de Croația în domeniul sistemului judiciar și al drepturilor fundamentale (anexa VII), inclusiv dezvoltarea continuă a istoricului rezultatelor în materie de reformă judiciară și eficiență, instrumentarea imparțială a dosarelor interne privind crimele de război și combaterea corupției.

[…]

Până la aderarea Croației, Comisia publică evaluări semestriale privind angajamentele asumate de Croația în privința acestor domenii ca parte integrantă a tabelelor și rapoartelor sale periodice de monitorizare.

(2) Consiliul, hotărând cu majoritate calificată la propunerea Comisiei, poate lua toate măsurile adecvate în cazul în care, în timpul procesului de monitorizare, sunt identificate unele preocupări. […]”

3 În temeiul angajamentului nr. 1, care figurează în anexa VII la Actul de aderare, intitulată „Angajamente specifice asumate de Republica Croația în cadrul negocierilor de aderare [menționate la articolul 36 alineatul (1) paragraful al doilea din Actul de aderare]” (denumit în continuare „angajamentul nr. 1”), Republica Croația s-a obligat „[s]ă asigure în continuare punerea în aplicare efectivă a strategiei sale de reformă judiciară și a planului de acțiune”.

4 Articolul 36 din Actul de aderare se aplică, potrivit articolului 3 alineatul (5) din Tratatul de aderare, de la data semnării tratatului menționat, respectiv 9 decembrie 2011.

II. **Istoricul litigiului**

5 Istoricul litigiului a fost prezentat la punctele 4-32 din hotărârea atacată și poate fi rezumat după cum urmează.

6 În vederea aderării Republicii Croația la Uniune, negocierile cu privire la capitolul 23 din negocierile de aderare, intitulat „Sistemul judiciar și drepturile fundamentale”, au fost inițiate la 30 iunie 2010.

7 În continuarea unui plan de acțiune pentru reforma judiciară (denumit în continuare „planul de acțiune 2010”), care prevedea printre altele instituirea „executorilor judecătorești”, parlamentul croat a adoptat, la 23 noiembrie 2010, Ovršni zakon (Legea privind executarea silită) și Zakon o javnim ovršiteljima (Legea privind executorii judecătorești), care au instituit un nou sistem de executare a hotărârilor judecătorești. Intrarea în vigoare a mai multor dispoziții ale Legii privind executorii

judecătorești a fost stabilită însă la o dată ulterioară. Parlamentul croat a adoptat de asemenea, la 15 decembrie 2010, o strategie de reformă a justiției pentru perioada 2011-2015 (denumită în continuare „strategia de reformă judiciară 2011-2015”), potrivit căreia, printre altele, executarea silită a hotărârilor judecătorești trebuia transferată de la instanțe la executorii judecătorești.

8 În urma publicării, la 19 august 2011, a unei invitații publice pentru candidaturi în vederea numirii executorilor judecătorești de către Ministerul Justiției croat, recurenții, care au reușit la concursul respectiv, au fost numiți în calitate de executori judecătorești și au obținut autorizația de a-și începe activitatea.

9 Tratatul de aderare între statele membre ale Uniunii și Republica Croația, ratificat în ianuarie 2012 de Republica Croația, a fost publicat la 24 aprilie 2012 în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*. Actul de aderare, anexat la Tratatul de aderare, prevede la articolul 36 monitorizarea de către Comisie a angajamentelor asumate de Republica Croația în cursul negocierilor de aderare.

10 La 22 decembrie 2011, parlamentul croat a decis să amâne aplicarea Legii privind executarea silită și a Legii privind executorii judecătorești. În mai 2012, autoritățile croate au transmis Comisiei explicații privind reforma sistemului de executare a hotărârilor judecătorești, precum și privind proiectele de lege aferente. La 21 iunie 2012, intrarea în vigoare a Legii privind executorii judecătorești a fost amânată din nou. În sfârșit, prin legea din 28 septembrie 2012, Legea privind executorii judecătorești a fost abrogată, această profesie fiind eliminată începând cu 15 octombrie 2012.

11 În raportul din 26 martie 2013, Comisia a arătat că Republica Croația adoptase o nouă legislație în materia executării hotărârilor judecătorești în scopul garantării aplicării hotărârilor judecătorești și al reducerii numărului cauzelor nesoluționate legate de executarea hotărârilor judecătorești. La 22 aprilie 2013, Consiliul Uniunii Europene a primit cu satisfacție acest raport de monitorizare al Comisiei.

12 Republica Croația a devenit stat membru al Uniunii la 1 iulie 2013.

III. **Acțiunea în fața Tribunalului și hotărârea atacată**

13 Prin cererile introductive depuse la grefa Tribunalului la 20 septembrie 2013 (cauza T-546/13) și la 17 februarie 2014 (cauzele T-108/14 și T-109/14), recurenții au introdus acțiuni prin care solicitau constatarea răspunderii Uniunii pentru prejudiciile pe care considerau că le-au suferit și stabilirea cuantumului prejudiciilor respective.

14 Prin ordonanța din 5 mai 2014, cauzele T-546/13, T-108/14 și T-109/14 au fost conexate pentru buna desfășurare a procedurii scrise și a procedurii orale și în vederea pronunțării deciziei prin care se finalizează judecata.

15 Prin hotărârea atacată, Tribunalul a respins acțiunile ca nefondate.

IV. **Concluziile părților**

16 Prin recursul formulat, recurenții solicită Curții:

— admiterea argumentelor în susținerea recursului formulat și

— obligarea Comisiei la plata cheltuielilor de judecată.

17 Comisia solicită Curții:

— cu titlu principal, respingerea recursului ca vădit inadmisibil;

— cu titlu subsidiar, respingerea recursului ca vădit nefondat și

— obligarea recurenților la plata cheltuielilor de judecată.

V. **Cu privire la recurs**

18 În susținerea recursului formulat, recurenții invocă în esență două motive, întemeiate pe o încălcare a articolului 36 din Actul de aderare și, respectiv, pe o încălcare a articolelor 13 TUE și 17 TUE.

19 Potrivit articolului 181 din Regulamentul de procedură, atunci când recursul este, în tot sau în parte, în mod vădit inadmisibil sau în mod vădit nefondat, Curtea poate oricând, la propunerea judecătorului raportor și după ascultarea avocatului general, să decidă să respingă recursul, în tot sau în parte, prin ordonanță motivată, iar aceasta fără deschiderea procedurii orale.

20 În prezenta cauză se impune utilizarea acestei posibilități.

A. **Cu privire la primul motiv, întemeiat pe încălcarea articolului 36 din Actul de aderare**

21 Prin intermediul primului motiv, recurenții arată în esență că, contrar afirmațiilor Tribunalului, Comisia ar fi trebuit, potrivit articolului 36 alineatul (1) din Actul de aderare, să constate nerespectarea de către autoritățile croate a angajamentelor lor ca urmare a amânării și ulterior a abrogării Legii privind executorii judecătorești, precum și să propună Consiliului măsuri adecvate, în temeiul alineatului (2) al aceluiași articol. Astfel, Tribunalul ar fi considerat în mod greșit că angajamentul nr. 1 nu avea în vedere o anumită strategie de reformă judiciară și un anumit plan de acțiune.

22 În această privință, este necesar să se amintească faptul că, la punctele 46-48 din hotărârea atacată, Tribunalul a statuat în esență că angajamentul nr. 1, care prevede că Republica Croația trebuia să asigure în continuare punerea în aplicare efectivă a strategiei sale de reformă judiciară și a planului de acțiune aferent, nu viza o anumită strategie de reformă judiciară și un anumit plan de acțiune. Mențiunile generale care figurează în acest angajament s-ar explica prin faptul că perioada care se scurge între data semnării unui act de aderare și data aderării efective, în special, monitorizarea în această perioadă a angajamentelor asumate în cadrul negocierilor de aderare, ar fi caracterizată de schimburile periodice dintre autoritățile Uniunii și cele ale statului aderent. Aceste schimburi s-ar reflecta în mod obligatoriu în ajustări efectuate și de o parte, și de cealaltă.

23 În plus, la punctele 49-51 din hotărârea atacată, Tribunalul a considerat printre altele că strategia de reformă și planul de acțiune menționate în anexa VII la Actul de aderare nu făceau trimitere numai la strategia de reformă judiciară 2011-2015 și la planul de acțiune 2010, acest plan fixând în principal obiective pe termen scurt care trebuiau realizate în 2010 și trebuind, în consecință, să fie urmat în mod necesar de un plan nou până la data aderării efective, și că, prin urmare, nu reieșea din angajamentul nr. 1 nicio obligație a autorităților croate de a institui funcția de executor judecătoresc.

24 Or, potrivit unei jurisprudențe constante a Curții, un recurs trebuie să indice în mod precis elementele criticate ale hotărârii a cărei anulare se solicită, precum și argumentele de drept care susțin în mod specific această cerere (a se vedea în special Hotărârea din 5 martie 2015, Ezz și alții/Consiliul, C-220/14 P, EU:C:2015:147, punctul 111 și jurisprudența citată). Nu îndeplinește aceste cerințe un motiv care nu conține nicio argumentație juridică vizând demonstrarea modului în care Tribunalul ar

fi comis o eroare de drept și care reprezintă o simplă cerere de reexaminare a cererii introductive formulate în primă instanță, încălcându-se cerințele impuse atât prin Statutul Curții de Justiție a Uniunii Europene, cât și prin Regulamentul de procedură al acesteia (a se vedea în acest sens Hotărârea din 13 septembrie 2007, Il Ponte Finanziaria/OAPI, C-234/06 P, EU:C:2007:514, punctele 45 și 46).

25 Pe de altă parte, din articolul 256 alineatul (1) al doilea paragraf TFUE și din articolul 58 primul paragraf din Statutul Curții de Justiție a Uniunii Europene rezultă că Tribunalul este singurul competent, pe de o parte, să constate faptele, cu excepția cazului în care inexactitatea materială a constatărilor sale ar rezulta din înscrisurile din dosar care i-au fost prezentate, și, pe de altă parte, să aprecieze aceste fapte. Odată ce Tribunalul a constatat sau a apreciat faptele, Curtea este competentă, în temeiul articolului 256 menționat, să exercite un control asupra calificării juridice a acestor fapte și asupra consecințelor juridice care au fost stabilite de Tribunal pe baza acestora [a se vedea în special Ordonanța președintelui Curții din 6 octombrie 2015, Cap Actions SNCM/Comisia, C-418/15 P(I), EU:C:2015:671, punctul 24 și jurisprudența citată].

26 Or, în cadrul prezentului motiv, pe de o parte, recurenții nu prezintă niciun argument juridic precis prin care să se demonstreze existența unei erori de drept pe care Tribunalul ar fi săvârșit-o. Astfel, aceștia se limitează să susțină că Tribunalul a săvârșit o asemenea eroare afirmând, la punctele 47-51 din hotărârea atacată, că angajamentul nr. 1 nu viza o anumită strategie de reformă judiciară și un anumit plan de acțiune. Recurenții nu invocă însă niciun argument concret prin care să identifice eroarea pe care ar fi săvârșit-o Tribunalul la punctele respective din hotărârea atacată.

27 Pe de altă parte, în măsura în care recurenții susțin în această privință, la punctul 9 din cererea lor de recurs, că Republica Croația nu ar fi adoptat niciodată altă strategie de reformă judiciară și nici alt plan de acțiune decât strategia de reformă judiciară 2011-2015 și planul de acțiune 2010, aceștia nu explică în ce mod acest fapt ar putea avea o incidență asupra temeiniciei constatărilor Tribunalului care figurează la punctele 47-51 din hotărârea atacată. În orice caz, aceste argumente urmăresc în realitate să repună în discuție aprecierea faptelor efectuată de Tribunal, fără să se afirme că Tribunalul ar fi denaturat aceste fapte.

28 Având în vedere tot ceea ce precedă, primul motiv trebuie să fie respins ca vădit inadmisibil.

B. **Cu privire la al doilea motiv, întemeiat pe o încălcare a articolelor 13 și 17 TUE**

29 Prin intermediul celui de al doilea motiv, recurenții reproșează Tribunalului în esență că a constatat în mod greșit, pe de o parte, că articolul 13 TUE nu era relevant în speță și, pe de altă parte, că, întrucât Comisia nu a determinat recurenții să nutrească speranțe întemeiate, aceasta nu a încălcat nici articolele 13 și 17 TUE, nici principiul protecției încrederii legitime. Aceștia susțin că, aducând atingere principiului general al securității juridice, Comisia a încălcat și articolul 13 TUE. Pe de altă parte, dat fiind că această instituție nu ar fi acționat în conformitate cu articolul 17 TUE, în special prin faptul că nu a asigurat buna aplicare a dreptului Uniunii de către Republica Croația, ea ar fi încălcat și articolul menționat. Astfel, potrivit recurenților, Tratatul de aderare, în măsura în care prevede obligația acestui stat de a crea funcția de executor judecătoresc, le garantează în special dreptul la muncă, astfel încât aceștia puteau spera, așadar, în mod legitim să înceapă exercitarea funcțiilor pentru care au fost numiți.

30 În ceea ce privește acest motiv, este suficient să se constate că toate argumentele pe care recurenții le invocă în susținerea acestuia se întemeiază pe premisa potrivit căreia articolul 36 din Actul de aderare a creat în sarcina autorităților croate o obligație de a institui funcția de executor judecătoresc. Or, astfel cum reiese din cuprinsul punctului 23 din prezenta ordonanță, Tribunalul a constatat că o asemenea obligație nu exista, recurenții nereușind să infirme constatarea respectivă. Prin urmare, acest motiv este în mod vădit nefondat.

31 Din ansamblul considerațiilor de mai sus reiese că cele două motive invocate în susținerea prezentului recurs trebuie respinse și că acesta trebuie, în consecință, să fie respins în ansamblu, ca fiind în parte vădit inadmisibil și în parte vădit nefondat.

VI. **Cu privire la cheltuielile de judecată**

32 Potrivit articolului 138 alineatul (1) din Regulamentul de procedură, aplicabil procedurii de recurs în temeiul articolului 184 alineatul (1) din același regulament, partea care cade în pretenții este obligată, la cerere, la plata cheltuielilor de judecată. Întrucât Comisia a solicitat obligarea recurenților la plata cheltuielilor de judecată, iar recurenții au căzut în pretenții, se impune obligarea lor la plata cheltuielilor de judecată aferente prezentei proceduri.

Pentru aceste motive, Curtea (Camera a zecea) dispune:

1) **Respinge recursul.**

2) **Îi obligă pe domnul Ante Šumelj, pe doamnele Dubravka Bašljan și Đurđica Crnčević, pe domnii Miroslav Lovreković și Drago Burazer, pe doamnele Nikolina Nežić, Blaženka Bošnjak, Bosiljka Grbašić, Tea Tončić, Milica Bjelić și Marijana Kruhoberec, pe domnii Davor Škugor și Ivan Gerometa, pe doamnele Kristina Samardžić, Sandra Cindrić și Sunčica Gložinić, pe domnul Tomislav Polić și pe doamna Vlatka Pižeta la plata cheltuielilor de judecată.**

Semnături